

The Relationship between the Level of Participation in Knowledge Management and the Critical Thinking Tendency of Librarians of Central Libraries of Public Universities in Tehran

Fatemeh Heidarneshad¹ | Fatima Fahimnia[✉]

1. MSc. student, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: heidarneshad.fat@ut.ac.ir
2. Corresponding Author, Associate Professor, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: fahimnia@ut.ac.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received 21 September 2022

Received in revised form 24

October 2022

Accepted 13 November 2022

Published online 13 November

2022

Keywords:

Knowledge Management,

Critical Thinking,

Critical Thinking Tendency,

Academic Libraries,

Librarians

ABSTRACT

Objective: The main purpose of this study is to identify the relationship between the level of participation in knowledge management and the critical thinking tendency among librarians of central libraries of public universities in Tehran.

Methodology: This research is descriptive-correlational in terms of research method and is a survey branch. In addition, according to the purpose, it falls into the category of applied research. The statistical population of this study consisted of librarians of the central libraries of public universities in Tehran, whose number was 210 people. Using the Morgan table, a sample number of 136 people was obtained. Data were collected using two standard questionnaires: Employee Participation in Knowledge Management (Kulkarni et al. (2007)) and the California Critical Thinking Tendency Questionnaire (1992). The supervisor validated both questionnaires. The reliability of the questionnaires was obtained using Cronbach's alpha coefficient for the questionnaire on employee participation in knowledge management was 0.946 and for the questionnaire of critical thinking tendency was 0.933. The data analysis was done through descriptive statistics and inferential statistics using SPSS software.

Results: The results of data analysis showed that there is a significant positive relationship between the variable of critical thinking tendency and participation in knowledge management.

Conclusion: Researchers define and examine critical thinking in two dimensions: critical thinking skills and tendencies, in previous researches the relationship between knowledge management and the skills dimension was investigated, but in this research, the relationship between participation in knowledge management and the dimension of tendency to critical thinking was investigated.

Cite this article: Heidarneshad, F., & Fahimnia, F. (2022). The relationship between the level of participation in knowledge management and the critical thinking tendency of librarians of central libraries of public universities in Tehran. *Academic Librarianship and Information Research*, 56 (2), 47-58. DOI: <http://doi.org/10.22059/jlib.2022.349006.1642>

بررسی رابطه بین میزان مشارکت در مدیریت دانش با تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران

فاطمه حیدر نژاد^۱ | فاطمه فهیم‌نیا^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علم اطلاعات، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: heidarnezhad.fat@ut.ac.ir

۲. نویسنده مسئول، دانشیار، گروه علم اطلاعات، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: fahimnia@ut.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	هدف: هدف اصلی از پژوهش حاضر شناسایی رابطه بین میزان مشارکت در مدیریت دانش با تمایل به تفکر انتقادی در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران است.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۳۰	روش پژوهش: این پژوهش از نظر شیوه پژوهش توصیفی همبستگی و از شاخه پیمایشی است؛ و برحسب هدف در دسته پژوهش‌های کاربردی جای می‌گیرد. جامعه آماری این پژوهش را کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران که تعداد آنها ۲۱۰ نفر بود، تشکیل دادند؛ و با استفاده از جدول مورگان تعداد نمونه ۱۳۶ نفر بدست آمد. برای جمع‌آوری داده از دو پرسش‌نامه استاندارد مشارکت کارکنان در مدیریت دانش کالکرنی و همکاران (۲۰۰۶) و پرسش‌نامه تمایل به تفکر انتقادی کالیفرنیا (۱۹۹۲) استفاده شد. هر دو پرسش‌نامه از نظر روایی توسط استاد راهنما تایید شدند؛ و پایایی پرسش‌نامه‌ها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای پرسش‌نامه میزان مشارکت کارکنان در مدیریت دانش (۰.۹۴۶) و برای پرسش‌نامه تمایل به تفکر انتقادی (۰.۹۳۳) به دست آمد. تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق آمار توصیفی و آمار استنباطی با استفاده از نرم افزار اس.پی.اس.اس. انجام شد.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۰۸/۰۲	یافته‌ها: نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد که بین متغیر گرایش به تفکر انتقادی و مشارکت در مدیریت دانش رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۲۲	نتیجه‌گیری: پژوهشگران تفکر انتقادی را در دو بعد مهارت‌ها و تمایلات تفکر انتقادی تعریف و بررسی می‌کنند، در پژوهش‌های قبلی رابطه بین مدیریت دانش و بعد مهارت‌ها بررسی شده بود اما در این پژوهش به بررسی رابطه بین مشارکت در مدیریت دانش و بعد تمایل به تفکر انتقادی پرداخته شد.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۸/۲۲	کلیدواژه‌ها: مدیریت دانش، تفکر انتقادی، تمایل به تفکر انتقادی، کتابخانه‌های دانشگاهی، کتابداران.

استناد: حیدر نژاد، فاطمه، و فهیم‌نیا، فاطمه (۱۴۰۱). بررسی رابطه بین میزان مشارکت در مدیریت دانش با تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های مرکزی

دانشگاه‌های دولتی شهر تهران. *تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی*، ۵۶(۲)، ۴۷-۵۸.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jlib.2022.349006.1642>

ناشر: دانشگاه تهران، کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد.

© نویسندگان.

مقدمه

تفکر انتقادی (اندیشه انتقادی، تفکر نقادانه یا سنجشگرانه‌اندیشی) با توجه به تغییرات مداوم در دانش و اطلاعات یکی از نیازهای ضروری در جوامع کنونی است. در زمان‌های نه چندان دور اگر برای انجام دادن کاری نیرویی را آموزش می‌دادیم با همان آموزش آن افراد می‌توانستند به مدت طولانی آن کار را بدون مشکلی انجام دهند؛ اما در عصر حاضر با تغییرات مداوم و نیاز به تصمیم‌گیری‌های متنوع افراد دیگر قادر به انجام کارها با آموزش‌های سنتی نیستند و نیازمند آموزشی هستند تا آنها را در شرایط گوناگون و تغییرات فراوان در تصمیم‌گیری‌ها یاری دهد، یکی از این آموزش‌ها، آموزش تفکر انتقادی است یعنی به‌جای آموزش اندیشه، مهارت‌های اندیشیدن به افراد یاد داده می‌شود؛ یعنی توانایی تفکر درست برای یافتن اطلاعات قابل اعتماد را به افراد یاد دهیم تا آنها در شرایط و پیچیدگی‌های کاری مختلف خودشان توانایی تصمیم‌گیری‌های درست را داشته باشند.

متفکران انتقادی، تفکر انتقادی را در دو بعد مهارت‌ها و تمایلات مورد بررسی قرار می‌دهند. مهارت‌های تفکر انتقادی قابلیت یادگیری دارند اما تمایلات تفکر انتقادی به ویژگی‌های شخصیتی هر فرد برمی‌گردد و می‌توان به تقویت آنها پرداخت. مفهوم تمایل در تفکر انتقادی تعهد فرد برای انجام فعالیت براساس این تفکر است و تمایل به تفکر انتقادی مکمل مهارت‌های تفکر انتقادی در نظر گرفته می‌شود. یعنی استعدادهای ذاتی افراد برای مهارت‌های تفکر انتقادی است.

کتابداران به عنوان نیروی اصلی در کتابخانه‌ها با افراد مختلف، حجم عظیم اطلاعات، تغییرات مداوم آن و شرایط متنوعی درگیر هستند که آنها را در شرایط تصمیم‌گیری‌های گوناگون قرار می‌دهد و در اینجا است که لزوم تفکر انتقادی برای این افراد آشکار می‌شود.

ادبیات موضوع و پیشینه پژوهش

سالانه سازمان‌ها و شرکت‌ها تعدادی از نیروهای کاری خود را به دلایلی چون بازنشستگی، از کارافتادگی استعفا، فوت و ... از دست می‌دهند. این نیروها دانشی را طی سالیان خدمت کسب کرده‌اند را با خود می‌برند و اینجا است که اهمیت مدیریت دانش برای سازمان نمایان می‌شود. دانش یا همان اطلاعات مبتنی بر تجربه یکی از منابع اصلی در سازمان است. کارکنان هر سازمانی که دانش بیشتری داشته باشند عملکرد بهتری خواهند داشت. در دنیای امروزی سرمایه سازمان‌ها و شرکت‌ها فقط دارایی‌های مالی و فیزیکی آنها نیست بلکه مهمترین سرمایه آنها کارمندان و نیروهای دانشی آنهاست و سازمان‌هایی موفق‌تر بوده‌اند که به مدیریت سرمایه‌های دانشی توجه بیشتری کرده‌اند؛ بنابراین برای اینکه شرکت‌ها و سازمان‌ها در این دنیای رقابتی موفق به حفظ مزیت رقابتی خود شوند باید به دانش و مدیریت دانش توجه بیشتری داشته باشند.

امروزه سازمان‌ها و شرکت‌ها دریافته‌اند که هیچ چیز به اندازه دانش نمی‌تواند آنها را در دستیابی به جایگاهی مطلوب در دنیای رقابتی یاری دهد. بنابراین، بیش از هر چیز کارکنان سازمان به عنوان صاحبان دانش و مهمترین سرمایه سازمان مورد توجه قرار گرفته‌اند. مدیریت دانش به عنوان ابزاری که می‌تواند دانش موجود را گردآوری و نظم و پویایی بخشیده و در کل سازمان اشاعه دهد، اهمیت یافته است. از این رو مساله مدیریت دانش مهمتر از خود دانش است (حجازی، کرمی دارابخانی و رضوانفر، ۱۳۹۵). موفقیت در مدیریت دانش با عوامل متعددی در ارتباط است که یکی از آن عوامل در سازمان کارکنان آن است. اگر کارکنان در مدیریت دانش مشارکت داشته باشند موفقیت در آن افزایش خواهد یافت. چون تمایلات و نگرش‌های افراد محرک اعمال وی هستند و تفکر کارکنان می‌تواند در مشارکت آنها در انجام کاری در ارتباط باشد.

تفکر دارای انواع مختلفی است که یکی از آنها تفکر انتقادی هست، بنابر این در پژوهش حاضر به ارتباط میزان مشارکت در مدیریت دانش با تمایل به تفکر انتقادی پرداخته می‌شود. پژوهشگران معتقدند که تفکر انتقادی یک نیاز ضروری برای شرکت فعال در حوزه زندگی اجتماعی و سیاسی فرد است. تفکر انتقادی کلید پیشگیری و حل مشکلات است و به فرد کمک می‌کند تا با تمرکز روی تفکر بتواند به نتایج مورد نظر دست یابد (کارآموزیان، تیرگر و پورکیانی، ۱۳۹۵).

کتابخانه‌ها هم به عنوان یک سازمان به دنبال حفظ مزیت رقابتی خود هستند و برای مدیریت دانش سازمان خود در تلاش هستند، انواع کتابخانه‌ها برنامه‌هایی برای مدیریت دانش دارند اما کتابخانه‌های دانشگاهی به دلیل قرار گرفتن در محیط علمی و کمک به تولیدات علمی به این موضوع بیشتر اهمیت می‌دهند و چون کتابداران نقش اصلی را در محیط کتابخانه ایفا می‌کنند و

میزان مشارکت آنها در مدیریت دانش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، علاوه بر موارد ذکر شده کتابداران امروزه با سیل عظیم اطلاعات سروکار دارند و برای تشخیص اطلاعات و دانش درست از نادرست باید با دید نقادانه به بررسی آنها بپردازند.

جامعه پژوهش حاضر کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌ها در نظر گرفته شده است؛ و موضوع پژوهش تعیین رابطه بین میزان مشارکت در مدیریت دانش با تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌هاست.

مدیریت دانش: عبارت است از اعمال مدیریت و زمینه‌سازی برای تبدیل دانش (نهان به عیان و بالعکس) در داخل یک سازمان از طریق گردآوری، به اشتراک‌گذاری و استفاده از دانش به عنوان یک سرمایه سازمانی در راستای دستیابی به اهداف سازمان است (حسن‌زاده، ۱۳۸۶). مدیریت دانش فرایندی است که سازمان‌ها را یاری می‌کند تا اطلاعات مهم را بیابند، گزینش، سازمان‌دهی و منتشر کنند. تخصصی است که برای فعالیت‌هایی چون حل مشکلات، آموختن، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری ضروری است. فرایند مدیریت دانش از چهار بخش اصلی تشکیل شده است، مرحله اول دانش موجود در سطح سازمان و موانع آن (اعم از ضمنی و صریح نزد افراد، بانک‌های اطلاعاتی و مستندات) مورد شناسایی واقع می‌گردد و سپس اخذ و کسب گشته در مرحله بعد به صورت مناسبی ذخیره می‌شود. در مرحله سوم باید دانش موجود نزد افراد به اشتراک گذاشته شده و تسهیم گردد، پس از طی این مراحل دانش کسب شده در جهت اهداف سازمان به کار گرفته می‌شود (ایران‌زاده، فخری‌آذر، و جداری‌سفیدگری، ۱۳۹۴).

تفکر انتقادی: ابعاد مشخص شده برای تفکر انتقادی دو بعد مهارتی و تمایلی است که این دو بعد مکمل یکدیگرند. مهارت‌های تفکر انتقادی: مؤلفه‌های روند این نوع تفکر از مرحله مواجه شدن با داده‌ها و اطلاعات تا رسیدن به داوری هدفمند و خود تنظیم‌گر است؛ و شامل شش مهارت به ترتیب ۱. تعبیر و تفسیر، ۲. تحلیل، ۳. ارزشیابی، ۴. استنتاج، ۵. توضیح، و ۶. خودتنظیم‌گری (سفیری، میرسنده و عموعبداللہی، ۱۳۹۶).

تمایل به تفکر انتقادی: این بعد اشاره به تمایل و خواسته‌های افراد نسبت به تفکر انتقادی است و تمایل به کارگیری تفکر انتقادی یکی از جنبه‌های شخصیت است (عباسی و دیگران، ۱۳۹۲). در هفت بعد حقیقت‌یابی، آزاداندیشی، تحلیل‌گری، قدرت سازمان‌دهی، اعتمادبه‌نفس، پرسش‌گری و میزان رشد یافتگی (بلوغ) بررسی می‌شود. فاسیون و فاسیون (۱۹۹۸) منش‌ها، نگرش‌ها، عادات ذهنی برای تبدیل شدن به یک متفکر انتقادی را لازم و ضروری می‌دانند و اعتقاد دارند بدون این منش‌ها تفکر انتقادی صورت نمی‌گیرد (مسلمی، ۱۳۹۲). آن تمایلات را می‌توان به شرح زیر بیان کرد: حقیقت‌یابی، آزاداندیشی، تحلیل‌گری، قدرت سازمان‌دهی، اعتمادبه‌نفس، پرسش‌گری، بلوغ در قضاوت (فاسیون و همکاران، ۱۹۹۵).

هدف پژوهش

هدف اصلی پژوهش شناسایی رابطه بین میزان مشارکت در مدیریت دانش و تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران است.

پرسش‌های اساسی پژوهش

این پژوهش درصدد است تا به پرسش‌های اساسی زیر پاسخ دهد:

۱. چه نوع رابطه‌ای بین میزان مشارکت در فراگیری دانش و تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران وجود دارد؟
۲. چه نوع رابطه‌ای بین میزان مشارکت در ذخیره‌سازی دانش و تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران وجود دارد؟
۳. چه نوع رابطه‌ای بین میزان مشارکت در کاربرد دانش و تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران وجود دارد؟
۴. چه نوع رابطه‌ای بین میزان مشارکت در اشتراک دانش و تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران وجود دارد؟

۵. رتبه‌بندی مشارکت در مؤلفه‌های مدیریت دانش در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران چگونه است؟

۶. رتبه‌بندی مؤلفه‌های تمایل به تفکر انتقادی در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران چگونه است؟

پیشینه پژوهش

۱. مطالعات داخلی

صفرپور سوخته‌کلائی (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان *بررسی رابطه بین میزان تفکر انتقادی با مدیریت دانش دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائم‌شهر* با استفاده از تحقیق توصیفی زمینه‌یابی و دو پرسش‌نامه استاندارد تفکر انتقادی کالیفرنیا ۳۴ سؤالی و پرسش‌نامه استاندارد مدیریت دانش نانوکا ۲۶ سؤالی در جامعه آماری که کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائم‌شهر شامل ۵۰۰۰ دانشجو بود و با استفاده از جدول مورگان ۳۵۷ دانشجو به عنوان نمونه و با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده دانشجویان انتخاب کردند؛ و به این نتیجه رسیدند که بین مؤلفه‌های تفکر انتقادی با مدیریت دانش رابطه مستقیم و مثبت وجود دارد.

بستامی (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان *بررسی رابطه مدیریت دانش با نوآوری در خدمات کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه* با روش پیمایشی و با استفاده از پرسش‌نامه اسلام، آگروال و اکیدا (۲۰۱۷) در جامعه آماری شامل ۵۵ نفر از کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه و نمونه‌گیری با استفاده از جدول کوکران با ۴۸ نفر نمونه انجام داد به این نتیجه رسید بیشترین میانگین مربوط به متغیر نوآوری در خدمات کتابخانه و کمترین میانگین مربوط به اشاعه اطلاعات و انتقال اطلاعات بود. همچنین بین کسب، خلق، انتقال و کاربرد دانش با نوآوری در خدمات کتابخانه‌های دانشگاهی رابطه مثبت و معناداری مشاهده کرده است؛ و نیز بین مدیریت دانش کل و نوآوری در خدمات به رابطه مثبت و معناداری رسید. بین نوآوری در خدمات و ابعاد مدیریت دانش کتابداران برحسب محل خدمت تفاوت معناداری را گزارش نکرده است.

سروری، موسوی چلک و ضیایی (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان *بررسی تأثیر هوش هیجانی بر تفکر انتقادی کتابداران سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران* به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده ۲۲۹ نفر از کتابداران سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران انتخاب و با استفاده از دو پرسش‌نامه استاندارد مهارت‌های تفکر انتقادی کالیفرنیا (۱۹۹۰) و هوش هیجانی نوکا و ایازو (۲۰۰۹) به جمع‌آوری داده‌های پرسش‌نامه پرداختند و به این نتیجه رسیدند که هوش هیجانی و ابعاد آن بر روی تفکر انتقادی کتابداران سازمان مذکور تأثیر معناداری دارد. همچنین به این نتیجه رسیدند که بین ابعاد تأثیرگذار هوش هیجانی، مدیریت روابط در رتبه اول، خودآگاهی، خود مدیریت و آگاهی اجتماعی به ترتیب در رتبه دوم تا چهارم قرار گرفتند.

نیک‌مهر (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان *بررسی رابطه بین مدیریت دانش و خلاقیت در میان کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه شهید چمران و علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز* که از نوع توصیفی همبستگی و با روش پیمایشی در جامعه‌ای که شامل کلیه کتابداران شاغل در کتابخانه‌های دانشگاه شهید چمران و جندی‌شاپور اهواز بود، از طریق پرسش‌نامه مدیریت دانش توسلی نوقایی (۱۳۸۸) و پرسش‌نامه خلاقیت رندسیپ (۱۹۹۸) انجام دادند. به این نتیجه دست یافتند که مدیریت دانش در جامعه مورد بررسی در سطحی متوسط قرار دارد و بین تمام مؤلفه‌های مدیریت دانش شامل هدف‌های دانش، شناسایی دانش، کسب دانش، توسعه دانش، تسهیم دانش، نگهداری دانش، استفاده از دانش و ارزیابی دانش با خلاقیت، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

رهنما، میرزاحمدی و بیجوند (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان *بررسی رابطه تفکر انتقادی با تولید علم در میان اعضای هیأت علمی دانشگاه شاهد* انجام دادند. در این پژوهش از روش پیمایشی و با استفاده از دو پرسش‌نامه، شامل آزمون تفکر انتقادی واتسون گلنر و پرسش‌نامه محقق ساخته تولید علم به جمع‌آوری داده در بین ۱۹۷ اعضای هیأت علمی دانشگاه شاهد و به صورت سرشماری انجام داده‌اند به این نتیجه رسیده‌اند که رابطه مستقیم (مثبت) و معنادار بین میزان مهارت‌های تفکر انتقادی با میزان تولید علم اعضای هیأت علمی دانشگاه شاهد وجود دارد. همچنین، میزان مهارت‌های تفکر انتقادی در جامعه ذکر شده در حد بالا و میزان

تولید علم در حد متوسط است؛ و تفاوت معناداری بین میزان مهارت‌های تفکر انتقادی و میزان تولید علم اعضای هیئت علمی زن و مرد دانشگاه شاهد مشاهده نکردند.

اندایش (۱۳۹۱) در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه بین فرهنگ سازمانی و مدیریت دانش در دانشگاه تهران که از نظر شیوه پژوهش توصیفی همبستگی و روش پیمایشی انجام داده است. در پژوهش خود برای جمع‌آوری داده از دو پرسش‌نامه فرهنگ سازمانی دنیسون و مدیریت دانش نیومن در جامعه پژوهشی شامل اعضای هیئت علمی دانشگاه تهران که تعداد آنها ۱۷۱۳ بود، استفاده کرد. محقق این پژوهش را با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و با حجم نمونه ۳۲۵ نفر انجام دادند و به این نتیجه رسید که رابطه معناداری بین فرهنگ سازمانی و عوامل آن با مدیریت دانش وجود دارد. همچنین نتیجه گرفت که تعهد به مشارکت، سازگاری، انطباق‌پذیری و مأموریت، پیش‌بینی‌های معناداری برای مدیریت دانش است.

۲. مطالعات خارجی

مک‌مولین^۱ (۲۰۱۸) رساله دکتری خود را با عنوان همبستگی بین سواد اطلاعاتی و تفکر انتقادی دانشجویان: مطالعه اکتشافی با روش آمیخته انجام دادند و در این مطالعه با استفاده از دو ارزیابی استاندارد، سواد اطلاعاتی و مهارت‌های تفکر انتقادی جمعیت کمی از دانشجویان دانشگاه‌های خصوصی، در تگزاس را ارزیابی کردند. تجزیه و تحلیل همبستگی نمرات حاصل از دو ارزیابی همبستگی آماری معنادار، مثبت و متوسط را نشان داد. این مطالعه همچنین با استفاده از سواد اطلاعاتی و ارزیابی مهارت‌های تفکر انتقادی، احتمال تفاوت‌های جنسیتی را در پردازش شناختی بررسی کردند. آزمون‌های تی مستقل برای هر دو ارزیابی، تفاوت آماری معناداری را بین شرکت‌کنندگان زن و مرد نشان نداد.

آیتاچ^۲ (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان تأثیر تفکر انتقادی و اشتراک دانش بر عملکرد حرفه‌ای رهبران تیم‌های ورزشی در دانشگاه‌های ترابزون، ترکیه که از نظر هدف تحقیق کاربردی و از نظر روش توصیفی و همبستگی و از نظر روش جمع‌آوری اطلاعات یک روش پیمایشی بود؛ و جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه مدیران تیم‌های ورزشی دانشگاه‌های ترابزون بوده است. حجم جامعه ۳۰۰ نفر و برای تعیین حجم نمونه از جدول مورگان و ۱۶۹ نفر که به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند استفاده کردند. برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز، از پرسش‌نامه عملکرد حرفه‌ای پاترسون (۱۹۹۸)، تفکر انتقادی ریکتس (۲۰۰۳) و پرسش‌نامه اشتراک دانش یونگ چی (۲۰۰۶) استفاده کرده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار اس.پی.اس.اس؛ و برای تحلیل فرضیه‌ها از ضریب رگرسیون چند متغیره استفاده کرده است؛ و نتایج تحقیق نشان می‌دهد که تفکر انتقادی و اشتراک دانش بر عملکرد حرفه‌ای مدیران تیم‌های ورزشی در شهر ترابزون تأثیر مثبت معناداری دارد.

جو، لین و وو^۳ (۲۰۱۴) در پژوهشی با عنوان توسعه یک محیط یادگیری یکپارچه با مدیریت دانش برای پرورش مهارت‌های تفکر انتقادی دانشجویان به منظور توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی دانشجویان این مطالعه یک محیط یادگیری را ارائه می‌دهد که برنامه‌های وب را بر اساس مدل اشتراک دانش ادغام می‌کند. دانشجویان باید بتوانند برای تقویت مهارت‌های تفکر انتقادی با استفاده از برنامه‌های وب که در مدل یادگیری پیشنهادی ادغام شده‌اند، فرایند اشتراک دانش را طی کنند. برای ارزیابی تأثیر روش پیشنهادی، از ۴۰ دانشجوی دانشگاه برای شرکت در یک دوره آزمایشی دعوت شد. سپس دانشجویان پس از دوره، مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که روش پیشنهادی می‌تواند مهارت‌های تفکر انتقادی دانشجویان را به طور مؤثر بهبود بخشد.

یه^۴ (۲۰۱۲) در پژوهشی با عنوان یک مدل مدیریت دانش ترکیبی برای پرورش مهارت‌های تفکر انتقادی دانشجویان و کشف مکانیسم‌های اساسی برای دستیابی به موفقیت، یک مدل مدیریت دانش ترکیبی را ایجاد کرد؛ و ۳۱ دانشجوی دانشگاه در این مطالعه شرکت کردند. یافته‌های حاصل از برنامه آموزشی ۱۷ هفته‌ای حاکی از آن است که دانشجویان دانشگاه از طریق به اشتراک‌گذاری دانش، درونی‌سازی و ایجاد فرایندهای مشترک در یک محیط ترکیبی مدیریت

¹. McMullin

². Aytac

³. Jou, Lin & wu

⁴. Yeh

دانش می‌تواند مهارت‌های تفکر انتقادی خود را به طور مؤثر افزایش دهد.

روش پژوهش

در این پژوهش به منظور شناسایی روش تحقیق و ابزار سنجش و روش تحلیل داده‌ها به‌مرور پیشینه‌ها و متون مرتبط، پرداخته شد. با توجه به پیشینه‌ها و موضوع‌های مرتبط پژوهش حاضر بر اساس هدف، از نوع کاربردی است و برحسب روش پژوهش، پیمایشی همبستگی است. با بررسی پیشینه پرسش‌نامه‌های استاندارد برای سنجش متغیرهای پژوهش انتخاب شد. پس از انتخاب پرسش‌نامه استاندارد روایی‌سنجی آن توسط استاد راهنما صورت گرفت و برای سنجش پایایی، در میان ۳۰ نفر از جامعه آماری پرسش‌نامه‌ها بخش شد. جهت سنجش آلفای کرونباخ پرسش‌نامه از نرم‌افزار اس.پی.اس.اس. نسخه ۲۲ استفاده شد؛ و با تأیید شدن پایایی، پرسش‌نامه به روش پیمایشی در میان کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران توزیع شد و داده‌ها جمع‌آوری گردید؛ و در پایان با استفاده از آزمون‌های آماری، به تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده، پرداخته شد. بنابراین، هدف اصلی پژوهش پیمایشی حاضر، شناسایی رابطه بین میزان مشارکت در مدیریت دانش و تمایل به تفکر انتقادی کتابداران است.

یافته‌های پژوهش

ابتدا با استفاده از آمار توصیفی، به توصیف داده‌ها از طریق جدول فراوانی و نمودارها می‌پردازیم. سپس با استفاده از آمار استنباطی به پرسش‌های اصلی پاسخ داده می‌شود.

آمار توصیفی پژوهش

جنسیت: طبق جدول ۱، جنسیت جامعه آماری شرکت‌کننده در این پژوهش ۷۵ درصد زن و ۲۵ درصد مرد بوده‌اند.

جدول ۱. توزیع فراوانی متغیر جنسیت

جنسیت	فراوانی	درصد
زن	۱۰۲	۰.۷۵
مرد	۳۴	۰.۲۵
کل	۱۳۶	۱۰۰

سن: داده‌های مربوط به سن افراد شرکت‌کننده در این پژوهش در جدول ۲ ارائه می‌شود. طبق داده‌های این جدول بیشترین رده سنی شرکت‌کنندگان مربوط به گروه سنی ۴۰ سال به بالاست.

جدول ۲. توزیع فراوانی سن گروه‌بندی شده

سن گروه‌بندی شده	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
۲۶-۳۰	۵	۳.۷	۳.۷
۳۱-۳۵	۱۹	۱۴	۱۷.۶
۳۶-۴۰	۳۱	۲۲.۸	۴۰.۴
۴۰ به بالا	۸۱	۵۹.۶	۱۰۰
کل	۱۳۶	۱۰۰	

مقطع تحصیلی: در ادامه میزان تحصیلات افراد شرکت‌کننده در این پژوهش در جدول ۳ گزارش می‌شود. طبق داده‌های این جدول بیشتر افراد شرکت‌کننده در این پژوهش دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد (۷۳.۵ درصد) و بعد از آن کارشناسی بودند.

جدول ۳. توزیع فراوانی مقاطع تحصیلی

مقاطع تحصیلی	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
فوق‌دیپلم	۱۰	۷.۴	۷.۴
کارشناسی	۱۸	۱۳.۲	۲۰.۶
کارشناسی ارشد	۱۰۰	۷۳.۵	۹۴.۱

دکتر	۸	۵.۹	۱۰۰
کل	۱۳۶	۱۰۰	

دانشگاه‌ها و فراوانی پاسخ‌دهندگان: در ادامه فراوانی کتابدارانی که از دانشگاه‌های جامعه پژوهش به پرسش‌نامه‌ها پاسخ داده‌اند گزارش می‌شود. با توجه به این جدول بیشترین افراد شرکت‌کننده در این پژوهش از دانشگاه تهران و کمترین از دانشگاه خواجه‌نصیرالدین طوسی بود.

جدول ۴. فراوانی پاسخ‌دهندگان و اسامی دانشگاه‌های جامعه پژوهش

دانشگاه	فراوانی	درصد	درصد فراوانی
الزهرا	۱۳	۹.۶	۹.۶
امیرکبیر	۱۵	۱۱	۲۰.۶
شهید بهشتی	۱۷	۱۲.۵	۳۳.۱
تهران	۲۱	۱۵.۴	۴۸.۵
خواجه‌نصیرالدین طوسی	۲	۱.۵	۵.۰
خوارزمی	۵	۳.۷	۵۳.۷
شهید رجایی	۳	۲.۲	۵۵.۹
شاهد	۶	۴.۴	۶۰.۳
شریف	۱۰	۷.۴	۶۷.۶
علامه طباطبایی	۱۳	۹.۶	۷۷.۲
علم و صنعت	۷	۵.۱	۸۲.۴
تربیت مدرس	۱۶	۱۱.۸	۹۴.۱
هنر	۸	۵.۹	۱۰۰
کل	۱۳۶	۱۰۰	

آمار استنباطی (آزمون کلموگروف اسمیرنوف): در ابتدا آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای نرمال بودن داده‌ها گزارش می‌شود.

جدول ۵. گزارش آزمون کلموگروف اسمیرنوف

متغیرها و مؤلفه‌ها	آماره آزمون	سطح معناداری
تمایل به تفکر انتقادی	۰.۱۰۸	۰.۰۰۱
مشارکت در مدیریت دانش	۰.۰۶۹	۰.۲۰۰
فراگیری دانش	۰.۰۸۳	۰.۰۲۱
سازمان‌دهی دانش	۰.۰۷۶	۰.۰۵۱
کاربرد دانش	۰.۱۶۶	۰.۰۰۰
تسهیم دانش	۰.۱۵۵	۰.۰۰۰

همان‌طور که جدول ۶ نشان می‌دهد میزان سطح معناداری در متغیر تمایل به تفکر انتقادی (۰.۰۰۱) کمتر از پنج‌صدم است در نتیجه کجی داده‌ها معنادار بوده و داده‌های تفکر انتقادی نرمال نیستند. همچنین در مؤلفه‌های فراگیری دانش (۰.۰۲۱)، کاربرد دانش (۰.۰۰۰) و تسهیم دانش (۰.۰۰۰) سطح معناداری کمتر از پنج‌صدم است و داده‌های این مؤلفه‌ها نیز نرمال نیستند. ولی در متغیر مشارکت در مدیریت دانش سطح معناداری (۰.۲۰۰) و در مؤلفه سازمان‌دهی دانش (۰.۰۵۱) بالاتر از پنج‌صدم است، در نتیجه کجی داده‌ها معنادار نبوده و داده‌ها نرمال هستند. چون برای پاسخگویی به سؤالات پژوهش، همبستگی تمایل به تفکر انتقادی با مؤلفه‌های مشارکت در مدیریت دانش سنجیده می‌شود و داده‌های تمایل به تفکر انتقادی نرمال نیست و اگر یکی از متغیرها نرمال نباشد از آزمون همبستگی ناپارامتریک استفاده می‌شود (واگان، ۱۳۸۴). بنابراین، از آزمون ناپارامتریک اسپیرمن در شناسایی رابطه بین دو متغیر استفاده می‌کنیم.

پاسخ به پرسش‌های پژوهش

پرسش اول: چه نوع رابطه‌ای بین میزان مشارکت در فراگیری دانش با تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های مرکزی

دانشگاه‌های دولتی شهر تهران وجود دارد؟

جدول ۷. آزمون همبستگی اسپیرمن بین تمایل به تفکر انتقادی و فراگیری دانش

۰.۲۱۷	ضریب همبستگی اسپیرمن
۰.۰۱۱	سطح معناداری
۱۳۶	تعداد

جدول ۷ بیان می‌دارد که سطح معناداری آزمون همبستگی اسپیرمن (۰.۰۱۱) کوچک‌تر از پنج‌صدم است. در نتیجه، رابطه بین تمایل به تفکر انتقادی و میزان مشارکت در مدیریت دانش معنادار بوده و همبستگی مستقیم و مثبت و ضعیف با توجه به ضریب همبستگی بین دو متغیر (۰.۲۱۷) برقرار است.

پرسش دوم: چه نوع رابطه‌ای بین میزان مشارکت در سازمان‌دهی دانش با تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران وجود دارد؟

جدول ۸. آزمون همبستگی اسپیرمن بین تمایل به تفکر انتقادی و ذخیره‌سازی دانش

۰.۲۷۷	ضریب همبستگی اسپیرمن
۰.۰۰۱	سطح معناداری
۱۳۶	تعداد

با توجه به جدول ۸ سطح معناداری آزمون همبستگی اسپیرمن (۰.۰۰۱) کوچک‌تر از پنج‌صدم است. در نتیجه، رابطه بین دو متغیر معنادار است و ضریب همبستگی بین دو متغیر (۰.۲۷۷) است که نشان‌دهنده رابطه مثبت، مستقیم و ضعیف بین تمایل به تفکر انتقادی و میزان مشارکت در ذخیره‌سازی دانش است.

پرسش سوم: چه نوع رابطه‌ای بین میزان مشارکت در کاربرد دانش با تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های دولتی شهر تهران وجود دارد؟

جدول ۹. آزمون همبستگی اسپیرمن بین تمایل به تفکر انتقادی و کاربرد دانش

۰.۳۵۱	ضریب همبستگی اسپیرمن
۰.۰۰۰	سطح معناداری
۱۳۶	تعداد

جدول ۹، نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون همبستگی اسپیرمن (۰.۰۰۰) که کوچک‌تر از پنج‌صدم است در نتیجه رابطه بین دو متغیر معنادار است و ضریب همبستگی بین دو متغیر (۰.۳۵۱) است که نشان‌دهنده رابطه مثبت، مستقیم و متوسط بین تمایل به تفکر انتقادی و میزان مشارکت در سازمان‌دهی دانش است.

پرسش چهارم: چه نوع رابطه‌ای بین میزان مشارکت در اشتراک دانش با تمایل به تفکر انتقادی کتابداران کتابخانه‌های دولتی شهر تهران وجود دارد؟

جدول ۱۰. آزمون همبستگی اسپیرمن بین تمایل به تفکر انتقادی و اشتراک دانش

۰.۴۱۵	ضریب همبستگی اسپیرمن
۰.۰۰۰	سطح معناداری
۱۳۶	تعداد

با توجه به داده‌های جدول ۱۰، سطح معناداری (۰.۰۰۰) آزمون همبستگی اسپیرمن کوچک‌تر از پنج‌صدم است؛ و ضریب همبستگی بین دو متغیر تمایل به تفکر انتقادی و مشارکت در تسهیم دانش (۰.۴۱۵) است که نشان‌دهنده رابطه معنادار، مثبت و متوسط است. با توجه به جدول‌های ۷، ۸، ۹ و ۱۰ بین متغیر تمایل به تفکر انتقادی و مؤلفه‌های مشارکت در مدیریت دانش در ابعاد فراگیری و ذخیره‌سازی مدیریت دانش رابطه معنادار، مثبت و ضعیف برقرار است؛ و در ابعاد کاربرد دانش و اشتراک دانش رابطه معنادار، مستقیم و متوسط وجود دارد.

پرسش پنجم: رتبه‌بندی میزان مشارکت در مؤلفه‌های مدیریت دانش در کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران

چگونه است؟

جدول ۱۱. رتبه‌های مؤلفه‌های مشارکت در مدیریت دانش

رتبه‌ها	مؤلفه‌ها	میانگین رتبه‌ها
۱	اشتراک دانش	۳.۱۶
۲	کاربرد دانش	۳.۰۳
۳	فراگیری دانش	۲.۰۴
۴	ذخیره‌سازی دانش	۱.۷۷

جدول ۱۱ نشان می‌دهد که مؤلفه اشتراک دانش با میانگین رتبه ۳.۱۶ بیشترین میزان مشارکت و مؤلفه ذخیره‌سازی دانش با میانگین رتبه ۱.۷۷ کمترین میزان مشارکت را دارد.

جدول ۱۲. اطلاعات آزمون فریدمن

تعداد	۱۳۶
آماره آزمون	۱۳۱.۴۵۸
درجه آزادی	۳
سطح معناداری	۰.۰۰۰

با توجه به جدول ۱۲. سطح معناداری آزمون فریدمن کوچک‌تر از پنج صدم است در نتیجه رتبه‌بندی مؤلفه‌های مشارکت در مدیریت دانش معنادار است.

پرسش ششم: رتبه‌بندی مؤلفه‌های تمایل به تفکر انتقادی در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران چگونه است؟

جدول ۱۳. رتبه‌بندی مؤلفه‌های متغیر تمایل به تفکر انتقادی

رتبه‌ها	مؤلفه‌ها	میانگین رتبه
۱	پرسشگری	۵.۴۴
۲	تحلیل‌گری	۴.۹۰
۳	اعتماد به نفس	۴.۳۴
۴	آزاداندیشی	۴.۲۵
۵	میزان رشدیافتگی	۳.۱۲
۶	حقیقت‌یابی	۲.۹۹
۷	سازماندهی	۲.۹۷

با توجه به جدول ۱۳، مؤلفه پرسشگری با میانگین رتبه (۵.۴۴) و مؤلفه سازماندهی با میانگین رتبه (۲.۹۷) به ترتیب بیشترین و کمترین میانگین رتبه را در بین مؤلفه‌های متغیر تمایل به تفکر انتقادی را در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران دارند.

جدول ۱۴. اطلاعات آزمون فریدمن

تعداد	۱۳۶
آماره آزمون	۱۷۳.۷۶۲
درجه آزادی	۶
سطح معناداری	۰.۰۰۰

جدول ۱۴، نشان می‌دهد که سطح معناداری آزمون فریدمن کوچک‌تر از پنج صدم است در نتیجه رتبه‌بندی مؤلفه‌های تمایل به تفکر انتقادی در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی معنادار است.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به اهمیت مدیریت دانش در اقتصاد دانشی، از نظر پژوهشگر شناسایی عوامل مرتبط با اجرای آن می‌تواند به مدیریت دانش در سازمان‌ها کمک کند. مدیریت دانش در کتابخانه‌ها به ویژه کتابخانه‌های دانشگاهی به عنوان قلب تولیدات علمی در دانشگاه اهمیت خاصی دارد؛ و کتابداران به عنوان نیروی اصلی کتابخانه‌ها نقش اصلی را در مدیریت دانش بر عهده دارند. مشارکت کتابداران در مدیریت دانش از عوامل اصلی موفقیت آن در کتابخانه‌هاست. یکی از عوامل موفقیت مدیریت دانش در کتابخانه مشارکت کتابداران در آن است. اگر عواملی که میزان مشارکت کتابداران در مدیریت دانش را افزایش می‌دهند، تقویت شود در این زمینه موفق خواهند شد. از جمله عوامل مرتبط در مشارکت یا عدم مشارکت در کاری تمایلات فکری، یا تفکر در سطوح بالاست؛ که در پژوهش حاضر با عنوان تمایل به تفکر انتقادی بررسی شد.

در شناسایی رابطه تمایل به تفکر انتقادی با مدیریت دانش بین این دو متغیر رابطه مثبت و معنادار مشاهده گردید. در رتبه‌بندی مؤلفه‌های مدیریت دانش بعد ذخیره‌سازی دانش پایین‌تر از همه مؤلفه‌ها قرار گرفت و در رتبه‌بندی مؤلفه‌های تمایل به تفکر انتقادی کمترین رتبه برای بعد سازماندهی بدست آمد. کتابخانه‌ها برای مدیریت دانش باید برای ابعاد آن از جمله فراگیری دانش، ذخیره‌سازی دانش، کاربرد دانش و اشتراک دانش امکاناتی را پیاده‌سازی کنند و عواملی را که به موفقیت این ابعاد کمک می‌کند، تقویت کند. یافته‌های پژوهش نشان داد که میزان مشارکت در فراگیری دانش، ذخیره‌سازی دانش، کاربرد دانش و اشتراک دانش با متغیر تمایل به تفکر انتقادی رابطه معنادار، مثبت و مستقیم دارد.

با توجه به نتایج به دست آمده و تأثیر مثبت تمایلات و گرایش‌های تفکر انتقادی، در بررسی پیشینه، کتابخانه‌ها جهت موفقیت در مدیریت دانش باید به تفکر انتقادی نیز توجه کرده و تمایلات آن را تقویت و مهارت‌های آن را آموزش دهند. با توجه به یافته‌های پژوهش در پاسخ به این چهار پرسش پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که بین تمایل به تفکر انتقادی و میزان مشارکت در فراگیری دانش و تمایل به تفکر انتقادی و میزان مشارکت در ذخیره‌سازی دانش، رابطه معنادار، مثبت و ضعیف وجود دارد و بین تمایل به تفکر انتقادی و میزان مشارکت در کاربرد دانش همچنین بین تمایل به تفکر انتقادی و میزان مشارکت در اشتراک دانش، رابطه معنادار، مثبت و متوسط وجود دارد.

پیشنهادها

۱. در رتبه‌بندی میزان مشارکت در مؤلفه‌های مدیریت دانش بعد مشارکت در فراگیری و ذخیره‌سازی دانش پایین بود برای افزایش مشارکت در بعد فراگیری دانش، مدیران باید به شناسایی افراد شاخص و باتجربه در محیط کتابخانه کرده و با تعیین زمان‌های خاص به انتقال تجربه این افراد به کتابداران تازه‌کار بپردازند.
۲. چون کمترین میزان مشارکت در ذخیره‌سازی دانش بود، کتابخانه‌ها با ایجاد پایگاه تجربه به ذخیره‌سازی دانش پرداخته و کتابداران به عنوان وظیفه کاری، دانش خود را در پایگاه ذخیره کنند؛ و در صورت به‌کارگیری نیروی جدید، فرد از آن پایگاه استفاده کند.
۳. اتاق‌های فکر (اتاق تجربه) برای انتقال تجربیات کتابداران در کتابخانه تعیین کنند و با اختصاص روز خاص کتابداران به صورت دوستانه و دورهمی به عنوان وظیفه کاری به انتقال تجربیات خود بپردازند.
۴. همچنین با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر و رابطه مثبت و معنادار تمایلات تفکر انتقادی با میزان مشارکت در مدیریت دانش، کتابخانه‌ها با برگزاری کلاس‌های تفکر انتقادی به آموزش مهارت‌های تفکر انتقادی و تقویت تمایلات آن بپردازند.
۵. با توجه به اهمیت تفکر انتقادی در دوران کنونی که با سیل عظیم اطلاعات رو به رو است، ارائه واحد درسی با عنوان تفکر انتقادی برای دانشجویان رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی در دانشگاه‌ها.

سپاسگزاری

از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه تهران به خاطر حمایت معنوی در اجرای پژوهش حاضر سپاسگزاری می‌شود.

منابع

- اندایش، سیفالله (۱۳۹۱). بررسی رابطه بین فرهنگ سازمانی و مدیریت دانش در دانشگاه تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، دانشکده علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی.
- ایران‌زاده، سلیمان؛ فخمی‌آذر، سیروس، و جداری سفیدگری، ایوب (۱۳۹۴). بررسی تأثیر مؤلفه‌های مدیریت دانش بر بهره‌وری نیروی انسانی با استفاده از روش تحلیل عاملی در موسسات مالی و اعتباری شهرستان تبریز. مدیریت بهره‌وری، ۹(۳۳)، ۲۷-۴۵.
- بستامی، نسرين (۱۳۹۷). بررسی رابطه مدیریت دانش با نوآوری خدمات کتابخانه‌های دانشگاهی شهر کرمانشاه. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام‌نور، واحد کرمانشاه، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی.
- حجازی، سیدیوسف؛ کرمی دارابخانی، رویا و رضوانفر، احمد (۱۳۹۵). بررسی ارتباط فرهنگ سازمانی و فرآیند مدیریت دانش در دانشکده‌های کشاورزی غرب کشور. تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، ۲-۴۷(۴)، ۸۲۵-۸۳۸.
- حسن زاده، محمد (۱۳۸۶). مدیریت دانش: مفاهیم و زیرساخت‌ها. تهران: کتابدار.
- رهنما، اکبر؛ میرزاحمدی، محمدحسن و بیجونند، فرامرز (۱۳۹۲). بررسی رابطه تفکر انتقادی با تولید علم در میان اعضای هیأت علمی دانشگاه شاهد. پژوهش‌های آموزش و یادگیری دانشگاه شاهد، ۲۰(۳)، ۲۵۷-۲۸۸.
- سرمد، زهره؛ بازرگان، عباس؛ حجازی، الهه (۱۳۷۷). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: آگاه.
- سروری، محمد؛ موسوی‌چلک، افشین و ضیایی، ثریا (۱۳۹۶). بررسی تأثیر هوش هیجانی بر تفکر انتقادی کتابداران سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران. تعامل انسان و اطلاعات، ۴(۴)، ۶۴-۷۴.
- سفیری، خدیجه؛ میرسندسی، محمد و عموعبدالهی، فاطمه (۱۳۹۵). بررسی رابطه تفکر انتقادی و ابعاد دینداری در بین دانشجویان کارشناسی ارشد. مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، ۵(۳)، ۴۵۷-۴۸۴.
- صفرپور سوخته کلائی، علیرضا (۱۳۹۸). بررسی رابطه میزان تفکر انتقادی با مدیریت دانش دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر. تحقیقات جدید در علوم انسانی، ۳، ۷۱-۹۲.
- عباسی، پروین و دیگران (۱۳۹۲). گرایش به تفکر انتقادی و ارتباط آن با عزت‌نفس در دانشجویان پزشکی دوره پیش‌بالینی و بالینی. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۳(۶)، ص ۴۹۸-۵۰۸.
- کارآموزیان، مریم؛ تیرگر، هدایت و پورکیانی، مسعود (۱۳۹۵). جایگاه و اهمیت تفکر انتقادی در سازمان و مدیریت. چهارمین کنفرانس ملی مدیریت، اقتصاد و حسابداری. تبریز، دانشگاه تبریز.
- مسلمی، زهرا (۱۳۹۲). رابطه مهارت‌های تفکر انتقادی و راهبردهای فراشناختی با سواد اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه اراک در سال تحصیلی ۹۱-۹۲. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه اراک، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.
- نیک‌مهر، جمال (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین مدیریت دانش و خلاقیت در میان کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی شهید چمران و علوم پزشکی جندی شاپور اهواز. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.

References

- Aytaç, K. Y. (2017). The effect of critical thinking and knowledge sharing on the professional performance of sports team leaders at Trabzon Universities, Turkey. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 3(11), 93–101. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1011167>
- Facione, P. A., Sánchez, C. A., Facione, N. C., & Gainen, J. (1995). The disposition toward critical thinking. In Source: *The Journal of General Education*, 44(1).

- Jou, M., Lin, Y.-T., & Wu, W. (2014). Interactive Learning Environments Effect of a blended learning environment on student critical thinking and knowledge transformation. <https://doi.org/10.1080/10494820.2014.961485>
- McMullin, S. L. (2018). *The correlation between information literacy and critical thinking of college: An exploratory study*. Doctoral Dissertation, University of North Texas.
- Yeh, Y. C. (2012). A co-creation blended KM model for cultivating critical-thinking skills. *Computers and Education*, 59(4), 1317–1327. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2012.05.017>